

TA TIL MOTMÆLE MOT VERDEN

Eldste Dallin H. Oaks

i De tolv apostlers quorum,
sammen med søster Kristen M. Oaks

Kirkens skoleverks temakveld for unge voksne • 4. november 2007
Pocatello religionsinstitutt

Søster Oaks og jeg gleder oss virkelig over å være her i Pocatello, og i Pocatello Idaho Institutt, i anledning denne sendingen som går til mange steder i verden. Til alle som ser på rundt i verden, vil jeg si hvilken stor gruppe unge voksne vi har her i Pocatello-området. De er ca. 10 000 i antall, og ca. 7000 av disse studerer ved Idaho State University, hvis direktør, Arthur Vailas og hans hustru er blant oss i kveld. Totalt er det ca. 14 000 studenter ved Idaho State University, så det er ca. 50 % siste-dagers-hellige. Dette er et bemerkelsesverdig samfunn av siste-dagers-hellige i det sydøstlige Idaho, og vi føler oss spesielt velsignet som får være her i anledning denne Skoleverkets sending.

Stevnemøter i motsetning til å «henge sammen» nok en gang

Da jeg talte til dette publikumet på en temakveld i mai 2005, talte jeg om stevnemøter og det å «henge sammen». Dette vekket så mange reaksjoner at jeg ønsker å gå tilbake til dette temaet før jeg går videre til hovedtemaet for min tale i kveld.

For dem som ikke har hørt om dette, og for å gjenoppfriske hukommelsen til dem som har det, vil jeg gi et kort sammendrag av min tidligere tale.

For det første uttrykte jeg, i likhet med mange andre, bekymring på grunn av den tendens mange unge i 20-årene har til å utsette sitt ansvar for å gifte seg og stifte familie.

For det annet delte jeg kyndige observatørens oppfatning om at stevnemøter nesten ikke forekommer blant studenter eller unge voksne generelt. Det har blitt erstattet av noe som kalles å «henge sammen». Jeg definerte det å henge sammen og stevnemøter for å hjelpe dem som ikke forsto hverken det ene eller det andre. Et av brevene jeg mottok etter talen – og jeg tror forresten det var fra en kvinne her i Idaho – ga meg en bedre definisjon. Å henge sammen, sa hun, er «å drive dank i grupper».

For det tredje drøftet jeg hvorfor stevnemøter har blitt vanskelig og upopulært.

Jeg ga så følgende råd, som jeg siterer fra talen min:

«Menn, hvis dere har kommet hjem fra misjon og dere fortsatt følger gutt/pike-mønstrene dere ble rådet til å følge da dere var 16, er det på tide at dere blir voksne. Mann dere opp, og se etter en partner. Begynn med varierte stevnemøter med forskjellige unge kvinner, og når dere finner en god kandidat, går dere videre til kurtise. Tiden er inne for ekteskap. Det er dette Herren ønsker for sine unge voksne sønner og døtre. Mennene har initiativet, og dere bør sette i gang. Hvis dere ikke vet hva et stevnemøte er, kan kanskje denne definisjonen hjelpe. Jeg hørte den fra mitt 18 år gamle barnebarn. Et "stevnemøte" må bestå tre prøver: Det må være (1) planlagt, (2) betalt for og (3) bestå av to personer.

Unge kvinner, unngå å henge sammen for mye, og oppfordre til stevnemøter som er enkle, rimelige og hyppige. Ikke gjør det enkelt for de unge mennene å henge sammen i situasjoner hvor dere kvinner står for maten. Støtt ikke snyltegjester. En gruppeaktivitet i ny og ne er greit, men når dere ser menn som har det å henge sammen som sin hovedomgang med det motsatte kjønn, syns jeg dere bør stenge spiskammeret og låse døren.

Hvis dere gjør dette, bør dere også henge opp et skilt: "Åpner for individuelle stevnemøter," eller noe i den duren. Unge kvinner: ... Skal vi overtale de unge mennene til å be om stevnemøter oftere, må vi etablere en gjensidig forståelse av at et stevnemøte ikke nødvendigvis innebærer en vedvarende forpliktelse...

Mine enslige unge venner, vi råder dere til å pense deres omgang med det motsatte kjønn over på stevnemøtemønstre som har potensial for å modnes til ekteskap, ikke henge sammen-mønstre som ikke har noe annet potensial enn å modnes til lagidretter som fotball. Ekteskap er ingen gruppeaktivitet – iallfall ikke før det begynner å bli noen barn» («The Dedication of a Lifetime», [Kirkens skoleverks temakveld for unge voksne 1. mai 2005], 5-6).

Det var slutten på mitt sitat fra min tale for to og et halvt år siden.

Hva skjedde så? Jeg mottok en del takkebrev, for det meste fra kvinner. «Du traff spikeren på hodet,» sa mange. Noen bekreftet det én kalte «stevnemøtenes sørgelige tilstand ... blant enslige generelt». Enkelte menn klaget over at kvinner avviste dem når de ba om stevнемøter eller påsto at det var kvinnene som ikke var villige til å gå i retning av familieforpliktelser.

I ett brev sto det at «mange unge enslige voksne i Kirken er frustrert over "henge sammen"-kulturen, ... men føler seg maktesløse når det gjelder å reformere hele systemet på egen hånd.» Denne kvinnen takket meg for at jeg påla hver enkelt av oss det hun kalte «ansvaret for å handle», og la til at hun hadde kommet frem til måter hun kunne «begrense det å henge sammen og isteden fremme en stevнемøtekultur». Som et eksempel på dette, hadde et annet brev (et av de jeg likte aller best) et bilde av skiltet på døren til leiligheten hennes. Det sto: «Vil åpne for individuelle stevнемøter!!!!»

En annen kvinne fortalte at hennes søster hadde giftet seg med en mann hun hadde «hengt sammen med». De hadde ikke vært på så mange stevнемøter, så ingen av dem hadde lært å fungere som par i sosiale sammenhenger. Nå står ekteskapet i fare fordi de begge fortsetter å henge sammen – han med sine kamerater og hun med sine venninner.

Tiden tillater ikke at jeg snakker om så mange flere av disse brevene, men jeg vil nevne ett til fordi det sannsynligvis representerer en typisk erfaring. Dette brevet kom ca. et år etter min tale. Det var undertegnet av et ektepar som takket meg for sitt lykkelige ekteskap. De fortalte at de hadde studert på samme universitet og vært venner i en menighet for enslige. Han spurte om hun ville gå ut med ham for moro skyld og for å bli bedre kjent. Etter å ha tenkt på dette i noen dager, fortalte hun ham at hun ikke var interessert.

Det gikk noen måneder, og så ga talen min den nødvendige stimulans. De skrev: «På temakvelden sa du at man "kan gjøre det lettere ved å antyde at et stevнемøte ikke er noe veldig alvorlig. Skal vi overtale de unge mennene til å be om stevнемøter oftere, må vi etablere en gjensidig forståelse av at et stevнемøte ikke nødvendigvis innebærer en vedvarende forpliktelse.»

«Rett etter temakvelden,» fortsetter brevet, «ba [hun] om å få snakke med ham.» Hun fortalte at hun hadde tenkt seg om når det gjaldt stevнемøter, og at hun ville gjøre et forsøk hvis han fremdeles var interessert. «Vi hadde fremdeles mye å lære om hverandre,» skrev de, «og mange forandringer å gjøre. Vi giftet oss i mai året etter i Washington D.C. tempel. Dine direkte og tydelige råd hjalp oss å innse at stevнемøter var en mulighet til å bli bedre kjent med hverandre og ikke en øyeblikkelig forpliktelse til et langvarig forhold eller ekteskap.» Akkurat!

Som jeg sa i talen min: «Enkle og hyppigere stevнемøter lar både menn og kvinner "se seg om" på en måte som legger til rette for grundig vurdering av kandidaten. Det gammeldagse stevнемøtet var en fin måte å bli kjent med et medlem av det motsatte kjønn på. Det oppmuntret til samtaler. Det lot deg se hvordan du behandler andre og hvordan du blir behandlet på tomannshånd. Det ga anledninger til å lære hvordan man innleder og holder liv i et modent forhold. Ingenting av dette skjer når man henger sammen» (*The Dedication of a Lifetime*, 5).

Nå vil jeg presentere min kjæreste i kveld, min hustru Kristen.

Søster Kristen M. Oaks

God kveld. Jeg er så glad for at eldste Oaks fremdeles ser på meg som sin kjæreste. Jenter, håpet er evig. Og menn, det samme gjelder dere. Vi er glad i dere, og det er en ære å få være sammen med Kirkens storartede oppvoksende generasjon. Dere er fremtiden, og dere er fantastiske. Det ligger så mye glede og skjønnhet foran dere.

Samtidig vet vi at det å være enslig byr på unike utfordringer – som avgjørelser om utdanning, ekteskap og hengivenhet til sin familie og sin religion. I kveld har jeg fire ting på hjertet: (1) Deres evne til å styrke hjem og familie, (2) deres evne til å bygge hverandre opp, (3) deres tid i en menighet for enslige, eller som enslige i hjemmemenigheten, og (4) hvem dere skal gå på stevнемøter med.

En: Herren stoler på at dere skal bidra til deres evige families opphøyelse. Søster Mary N. Cook talte om dette temaet på generalkonferansen i oktober 2007. Hun sa: «Alle familier trenger å bli styrket, fra den ideelle til den mest vanskeligstilte. Denne styrken kan komme fra *dere*» («Styrk hjem og familie», *Liahona*, nov. 2007, 11).

Jeg vil vitne om at det hun sa er sant. Deres energi, deres entusiasme og deres eksempel har stor innflytelse på deres familie – selv om det kommer i form av brev eller telefonsamtaler. De unge enslige i min familie er herlige, og deres oppofrelse, hengivenhet, humor og tro danner et lim som bokstavelig talt holder familien sammen. For å sitere søster Cook: «Deres rettfærdige eksempel vil styrke deres familie» (*Liahona*, nov. 2007, 11). Dere spiller en rolle, og dere gjør utslag.

To: Vær gode mot hverandre. Vi trenger virkelig vennlige og oppmuntrende ord. Slike ord kan komme fra dere. Begynn nå å bruke dem, så vil de bli til evig velsegnelse.

Brødre, nå snakker jeg til dere. Dere må aldri være redde for å bygge opp de dere har rundt dere. Det dere sier vil bli husket i lang tid. Eldste Oaks skrev rosende ord i skoleårboken sin til en ung kvinne som senere skulle bli generalpresident for en hjelpeorganisasjon i Kirken. Over 50 år etter at han hadde skrevet dem, brukte hun disse ordene i sin biografi.

Alle trenger vi å bli oppbygget. Søstre, dere er omgitt av så mange kjekke, gode og rettfærdige unge menn. (Jeg ble minnet på dette da jeg kjørte gjennom drive-in-minibanken i forrige uke og så to flotte prestedømsbærere på overvåkningsmonitoren.) Søstre, deres oppmuntrende ord og deres evne til å se potensialet og det gode i andre, særlig mennene omkring dere, vil virkelig komme dere til nytte. Vi vokser og trives når vi får ros og blir verdsatt. Vennlige, oppriktige ord er en gave dere gir dere selv og andre, og er noe dere vil ta med dere til ekteskapet.

Tre: Mange av dere går i menigheter for enslige. Det finnes ikke en egen kirke for enslige. Det er menigheter og grener, eller klasser for enslige, men vi tilhører alle samme kirke. Det kan være godt å gå i en menighet for enslige – og få del i aktiviteter, festligheter, tjenesteprosjekter og åndelig veiledning. Alt dette gir muligheter til å få kontakt med andre med samme interesser, i samme alder, og å få nye venner. I dette miljøet med mulige fremtidige ektefeller og med begrenset tid, bruker imidlertid noen enslige nesten all sin energi i en frenetisk jakt på en ektemann eller hustru. Istedenfor å nyte denne unike tiden hvor de møter andre i en lignende situasjon, blir de lammet av en nagende frykt for at de ikke kommer til å gifte seg. De blir stadig mer frustrert og bekymret over at de er enslige.

Dere er i deres beste alder – ingen rynker, rikelig med fritid og en verden som bugner av alternativer og

muligheter. Dere ønsker å ta avgjørelser som teller. Men iblant virker disse avgjørelsene svært vanskelige. Hvorfor er det så vanskelig?

Eldste Jeffrey R. Holland tok opp dette problemet da han talte til misjonærer om deres utfordringer på misjonsmarken. Han talte om den pris vi må betale for å kunne vende tilbake til vår himmelske Fader. Hans råd er relevant for alle som strever for å kjenne og tjene Gud. Mange av misjonærene han talte til var frustrert. De opplevde liten fremgang og lurte på om deres misjon hadde noen verdi. De spurte: «Hvorfor er dette så vanskelig? Hvorfor går det ikke bedre? Hvorfor kan vi ikke lykkes raskere? Hvorfor er det ikke flere som slutter seg til Kirken? Det er sannheten... Vi tror på mirakler. Hvorfor strømmer ikke folk til Kirken? ... Hvorfor er det ikke lettere?»

Eldste Holland svarte: «Jeg har tenkt mye på dette. Jeg gir dere min personlige mening. Det er ikke Kirkens lære... Jeg er overbevist om at misjonærarbeidet ikke er lett fordi frelse ikke er en lettvinnt erfaring.» (Og jeg vil tilføye at det å studere ved et universitet eller livet i seg selv, ikke er enkelt fordi det ikke er en lettvinnt erfaring.) Frelse har aldri vært lett. Vi er Jesu Kristi Kirke, dette er sannheten, og Han er vårt store evige overhode. Hvorfor skulle vi tro ... at det skulle være lett for oss når det aldri, aldri var lett for ham? ... Hvordan kan vi bære et rørende, varig vitnesbyrd om forsoningen om vi aldri har kjent eller følt noe av den selv? Som [medlemmer og] misjonærer er vi stolte over å kunne si at vi er Kristi disipler – og det er vi. Men merk mine ord. Det betyr at vi må være beredt til å vandre på noe av den veien han vandret på, å føle noe av smerten han følte, til iblant å felle noen av de tårene han felte» (*The Atonement* [tale på et seminar for nye misjonspresidenter, 26. juni 2007], 8).

Frelse er ingen lettvinnt erfaring, og det skulle vi huske. La aldri noen prøvelse komme mellom dere og deres troskap til deres himmelske Fader. La aldri en fornærmelse eller en utfordring hindre dere i å ta nadverden og lede dere til åndelig svakhet og kanskje til en åndelig død. Hold fast, og husk det dere vet er sant.

Fire: Avgjør hvem dere skal gå på stevnemøte med. Eldste Oaks og jeg vet godt hva det vil si å være enslig medlem av Kirken. Han var enkemann i 2 år, og jeg var enslig i over 50 år. (Det virket som en verdensrekord!) Vi vet hva ensomhet er og hvordan det føles å gråte til puten er våt om kvelden.

Vi har mange ganger i det siste blitt stilt det samme spørsmålet. Det lyder omtrent slik: «Det er ingen jeg kan gå på stevnemøter med. Hva skal jeg gjøre? Har du noe forslag?» En enslig søster fortalte en nær venn at hun var lei av å vente på å få gifte seg. Hun var lei av å være alene, lei av å forsørge seg selv, lei av å ta alle avgjørelsene alene og lei av å vente på sine drømmer. Ventingen førte ingensteds hen. Hun ønsket alle de rette tingene. Hun ønsket å bli en hustru, en mor og å få en familie, men i sin fortvilelse ble alt hun gjorde feil. Hun bestemte seg for å satse på en mann som ikke hadde hennes verdinormer – og dette kunne være en hvilken som helst mann, søstre. Hun oppdaget for sent at hennes kompromiss ikke hadde ført til annet enn sorg, selvforakt og fortvilelse. Hun oppdaget for sent at hennes venting på Herren ville ha vært vel verdt det for å oppnå fred og lykke.

Igjen spørsmålet: «Det er ingen jeg kan gå på stevnemøter med. Hva skal jeg gjøre?» Jeg vil be dere om å besvare dette spørsmålet selv.

Hva ønsker dere av deres fremtidige ektefelle og barn? Vi lever i den største av alle evangelieutdelinger, og vi skulle selv være klar over hvorfor den er så storartet og hva vi håper å oppnå. Jeg vil be dere om å skrive et brev til dere selv som bare dere selv skal lese – et brev til deres fremtidige selv og til ektefellen og barna dere ønsker dere, et brev som besvarer spørsmål og uttrykker mange av deres innerste ønsker. Når dere vet hvem dere er og hva dere ønsker og er ute etter, vil dere finne det.

Ønsker dere at deres fremtidige familie skal vite at de har en himmelsk Fader som elsker dem og tar del i deres liv på en personlig måte, og som vil våke over dem? En himmelsk Fader som vil besvare deres bønner? En himmelsk Fader som bryr seg om hvert eneste pust de tar, og til og med antall hår på deres hode? En himmelsk Fader som våker over dem når de går om morgenen og kommer hjem om kvelden og skal ta avgjørelser om rett og galt?

Ønsker dere en ektefelle som inngår evige pakter med vår himmelske Fader – pakter om å stå lojalt og trofast ved deres side når livet er vanskelig? Jeg fikk en gang følgende i en velsignelse: «Hvis du ikke kan takle utfordringene ved å være enslig, vil du ikke kunne utholde det press som følger med ekteskapet.» Jeg vitner om at dette er sant. Herren vil styrke dere og bygge dere opp.

Vil dere at deres fremtidige ektefelle og barn skal kjenne sin Frelser og Forløser Jesus Kristus, som

hadde «smerter og lidelser og fristelser av alle slag, og dette for at det ord kunne bli oppfylt som sier at han vil påta seg sitt folks smerter og sykdommer [herunder depresjon og sorg]»? (Alma 7:11). Ønsker dere dette, eller ønsker dere å stå alene?

Ønsker dere at deres familie skal stå sammen i sitt vitnesbyrd om Joseph Smith og Mormons bok og føle den store kraft som dette vitnesbyrd kan gi deres familie? Vet dere sikkert at dere tilhører Kristi sanne kirke på jorden og at dere har full tilgang til det evige livs velsignelser og lykke? Elsker og oppholder dere president Gordon B. Hinckley som en Guds profet på jorden?

I kveld, eller når det måtte passe, skriver dere et brev til dere selv. Skriv til deres fremtidige familie og la dem få vite hva dere ønsker i ekteskapet, hvilke normer dere har, hvordan dere kler dere og går på stevnemøter, og den kjærlighet og godhet dere ønsker for dem. Gjør dette, og alle deres spørsmål vil besvare seg selv. Dere har kraften i dere. Dere vet svarene, og dere ønsker å være evig lykkelige, harmoniske og trygge. Dere bærer selv på svarene.

Jeg er så glad i dere. Jeg er så takknemlig for å være medlem av Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige. Dere skal vite at jeg vet at denne kirken er sann og at den er et sikkert fyrttårn i en svært mørk verden. Dette sier jeg i Jesu Kristi navn. Amen.

Ta til motmæle mot verden

Takk, Kristen. Før jeg fortsetter med talen min, vil jeg bare si hvor velsignet jeg føler meg som er gift med en verdensrekordholder. Så over til mitt hovedtema.

Dette er en krevende tid for unge mennesker. Hver dag møter vi store bekymringer som global oppvarming, kriger og rykter om kriger, tørke, muligheten for en pandemi av en smittsom sykdom og en mulig økonomisk nedgangstid. Kystbyer er bekymret for det stigende havnivået, som kan gjøre at tidevannet kan nå helt til dørterskelen, eller til og med over. Så alvorlig som alt dette enn er, er jeg imidlertid mer bekymret for den voksende ugudeligheten omkring oss.

Jeg ser på alle disse utfordringene som en oppfyllelse av Lehis profetiske lære om at det må være en «motsetning i alle ting» (2. Nephi 2:11). Midt i alle disse utfordringene skulle vi stole på Herrens store løfter. Han har sagt at han ikke forventer noe av oss, uten at han samtidig bereder veien så vi kan klare det (se 1. Nephi 3:7). Han har vist oss at selv

om han kanskje ikke øyeblikkelig besvarer våre bønner om å få slippe motgang, vil han gi oss styrke til å bære de byrder som pålegges oss (se Mosiah 24:14-15). Han har også sagt: «Hvis dere er beredt, skal dere ikke frykte» (L&P 38:30).

Vi er omringet av ugudelighet i litteratur, musikk, underholdning, film, på Internett, i våre skoler og på markedsplassen. Vi kan ikke forandre de onde kreftene som uunnngåelig virker på oss og våre familier, men vi kan øke vår styrke til å møte dem. Vi må prøve å skape steder hvor vi kan finne fred, og styrke våre barrierer mot de krefter som beleirer våre beskyttede områder. Kort sagt, skulle vi *ta til motmæle mot verden*.

Å ta til motmæle mot verden betyr ikke at vi støtter en revolusjon, holder avstand til våre naboer eller er ubehagelige mot mennesker vi omgås med. Det innebærer ganske enkelt at vi, innenfor rammen av våre egne ressurser, vår tid og innflytelse, skulle ta et standpunkt, gjøre det kjent og forsøke å overbevise andre om dets verdi.

Som et eksempel på hva jeg mener med å ta til motmæle, skal jeg fortelle om en personlig opplevelse jeg ikke tidligere har fortalt om offentlig. Det skjedde for over 50 år siden. Jeg var sersjant i Utahs nasjonalgarde, hadde blitt 21 år gammel og oppfylte alle kravene til å kunne bli offiser, eller artilleriløytnant – alle unntatt ett. Jeg måtte bestå legesjekken.

Jeg meldte meg for saniteten. Den var bemannet av reservepersonell, akkurat som meg selv, noe som kanskje forklarer det jeg opplevde. En korporal sjekket fargesynet mitt. Han viste meg en rekke sider i en bok dekket av små sirkler i forskjellige farger, og spurte hvilket tall jeg kunne se på hver side. Da jeg hadde gjennomgått testen, lukket han boken ganske bestemt og sa: «Sersjant, du kan aldri bli offiser, for du er fargeblind.»

Jeg ble svært forundret. Hvis jeg var fargeblind, hadde jeg aldri merket noe til det før.

Skuffet og en tanke fornærmet bestemte jeg meg for at hvis jeg, som sersjant, ikke skulle bestå legesjekken for å bli offiser, skulle jeg ikke la meg bli avvist av en korporal, en lavere grad en min. Jeg forlangte å få snakke med kapteinen, en lege som jeg kunne se på den andre siden av rommet. Jeg tok til motmæle mot systemet, og jeg gjorde det så innstendig at korporalen motvillig fulgte meg til kapteinen.

«Hva er problemet?» spurte legen. Jeg forklarte, og han tok boken med de fargede sirklene fra korporalen og gjennomførte til min lettelse testen selv. Da jeg hadde sagt alle tallene jeg kunne se i de fargede sirklene, snakket han direkte til oss begge. «Sersjant, du består. Korporal, *du* er fargeblind.»

Slik kvalifiserte jeg meg til å bli løytnant i Utahs nasjonalgarde, noe som åpnet andre dører for meg og førte til noen viktige erfaringer i mitt liv. Iblant må man ta til motmæle.

Vi lever utvilsomt i vanskelige tider, og det er god grunn til bekymring. Ikke desto mindre skulle unge mennesker i dag – i likhet med i mange vanskelige tider tidligere – gå fremad med optimisme og forberede seg for et langt og produktivt liv. Gift seg. Få barn. Skaffe seg utdanning. Ha tro.

I sin siste bok, *Finding Peace, Happiness, and Joy*, har eldste Richard G. Scott et kapittel med tittelen: «Hvordan leve godt blant økende ugudelighet». Jeg siterer fra dette kapitlet:

«Du har et valg. Du kan toe dine hender og la deg bli overveldet av bekymring for fremtiden, eller du kan velge å følge den rettledning Herren har gitt for at vi kan leve i fred og lykke i en verden som flyter over av ondskap. Hvis du velger å fokusere på den mørke siden, er det dette du vil se...

Se så på den lyse siden. På tross av ondskapen, er verden som sådan storslått vakker og full av mange gode og oppriktige mennesker. Gud har fortalt oss hvordan vi kan leve i verden uten å bli besmittet av dens nedbrytende påvirkning» ([2007], 172-73).

Alt dette er mulig hvis vi har tro, som er tillit til Herren. Stol på hans plan. Stol på hans lovede velsignelser. Og stol på hans ledere, som ikke vil føre dere vill.

Hva vi *skulle* gjøre på sabbatsdagen

Noe av det mest effektive vi kan gjøre for å gå fremad i tro og ta til motmæle mot verden, er å holde sabbatsdagen hellig på en passende og positiv måte. Denne dagen med gudsyndyrkelse og hvile fra verdslig arbeid, er det guddommelig foreskrevne anker i livets stormer. En riktig overholdelse vil hjelpe oss og våre familier å utvikle den åndelige styrke vi trenger for å kunne motstå fristelser og holde oss ubesmittet av verden (se L&P 59:9). Riktig bruk av sabbaten vil styrke troens og håpets lys i oss i en stadig mørkere storm av ugudelighet.

Jeg er klar over at de fleste prekener om sabbaten fokuserer på det vi *ikke* skulle gjøre på sabbatsdagen. Dette er ikke mitt budskap. Jeg skal vie mesteparten av denne talen til det vi *skulle* gjøre på sabbaten.

Vi er blitt befalt å «gi akt på sabbatsdagen og holde den hellig» (L&p 68:29). Sabbaten er avsatt som en hellig tid til åndelig og fysisk fornyelse, til å delta i nadverden, forberede seg til og utføre ordinanser, lære og undervise i evangeliets læresetninger og prinsipper, fremme enhet i familien, yte tjeneste og nyte rettferdig sosial omgang.

Når det gjelder sabbaten er vi svært forskjellige fra de fleste mennesker i verden. Vi lever i en tid da de fleste ikke forbinder sabbaten med noe hellig. Det har blitt en dag til å strebe etter rikdom, fornøyelse og personlig bekvemmelighet. Det er ukens viktigste handledag. Det er en dag for strender, båter og annen rekreasjon. Det er den dagen man i størst grad driver eller ser på sport, ballspill, rodeoer eller hva det måtte være.

Vi kjenner alle sabbatens opprinnelse. På seks dager skapte Herren jorden og alt som finnes på den, men på den syvende hvilte han. Han velsignet sabbatsdagen og «helliget den» (2. Mosebok 20:11). Han befalte: «Seks dager skal du arbeide og gjøre all din gjerning,» men på den syvende dagen skulle vi «ikke gjøre noe arbeid», heller ikke skulle våre familiemedlemmer eller ansatte gjøre det (v. 9-10). Vi skulle komme denne dagen «i hu, så [vi] holder den hellig» (v. 8).

Sabbaten var et tegn på Guds pakt med Israel. Gjennom profeten Esekiel sa Herren at han hadde gitt Israel sine forskrifter (bud, se Esekiel 20:11) og at: «Mine sabbater gav jeg dem, så de skulle være til et tegn mellom meg og dem, for at de skulle vite at jeg er Herren, som helliger dem» (v. 12). «Hold mine sabbater hellige!» sa Herren. «De skal være til et tegn mellom meg og dere» (v. 20).

Det var en hensikt med dette tegnet og budet, og det var velsignelser knyttet til å overholde dem. Gjennom profeten Moses erklærte Herren at om Israel ville holde hans sabbater og hans bud, ville han gjøre landet deres fruktbart og trygt (se 3. Mosebok 26:2-6). «Jeg vil gi fred i landet,» lovet han (v. 6).

I nyere tid har Herren igjen befalt at på sabbatsdagen skal vi «hvile fra vårt arbeid» og «vie oss til Den aller høyeste», og at vi på denne dagen «ikke [skulle] gjøre noen andre ting» (L&p 59:10, 13).

Når vi holder vår Skapers bud, gjør vi oss berettiget til hans lovede velsignelser. Han som skapte oss vet hvilke atferdsmønstre som vil gjøre oss i stand til å yte maksimalt både fysisk og åndelig, og han har gitt oss bud i den hensikt å pense oss inn på denne atferden.

For noen år siden kjøpte jeg en ny bil. Den var et ingeniørkunststykke – slitesterk og avansert – og naturligvis fordret det regelmessig tilførsel av drivstoff og litt periodisk vedlikehold å holde ytelsene på topp. For å instruere brukeren om disse nødvendighetene, hadde produsenten laget en instruksjonsbok. Vår Skaper har gjort det samme for vårt åndelige og fysiske legeme. Visdomsordet er en av disse retningslinjene. Det samme er sabbatsdagen.

Vår Skaper har fortalt oss at vår fysiske vitalitet og åndelige vekst blir best om vi arbeider seks dager og hviler på den syvende. Pionervogntogene overholdt dette budet. Mange kilder forteller oss at de reiste i seks dager og hvilte på den syvende. For siste-dagers-hellige pionerer var ikke søndagen bare en hviledag, men en mulighet til åndelig fornyelse. Denne praksisen gjorde dem godt. Historien forteller oss at de som reiste over slettene seks dager i uken, kom like fort frem til sitt bestemmelsessted som de som reiste syv dager i uken, og det med mye mindre slitasje, tårer, sammenbrudd og tap av liv og buskap på veien.

På samme måte kan ikke vårt fysiske legeme trives uten de næringsstoffene vår Skaper mente at vi skulle ha. Får vi for eksempel ikke i oss nok kalsium, kommer ikke resultatene umiddelbart til syne, men med tiden vil kroppens mirakuløse maskineri brytes ned uten dette viktige næringsstoffet. Det samme gjelder den åndelige vitalitet vi trenger på vår vei mot evig liv. Hvis vi ikke ordner vårt liv slik at vi får den åndelige næring vi trenger, vil vår ånd bli forkrøplet, og vår ferd mot vårt evige mål vil stanse opp.

Vår påkledning er også viktig for vår gudsyndyrkelse og for at vi kan gjøre krav på de velsignelser som kommer av å holde sabbatsdagen hellig. De senere år har vi sett et klart forfall når det gjelder hvor verdig og sømmelig våre medlemmer – særlig ungdom – kler seg når de kommer for å dyrke sin Gud i våre innvi-ede bygninger. Vi skulle være nøye med å kle oss passende når vi kommer for å tilbe og ta del i nadverden.

For å kunne «vie [vår] andakt til Den Aller Høyeste» (L&p 59:10), skulle vi gå i vår egen menighet på sabbaten. Gå i den menigheten som har deres medlemskort, den menigheten hvor dere betaler deres tiende og går

for å få tempelanbefaling. Det å gå i en annen menighet skulle være et sjeldent unntak. Unge voksne – spesielt unge menn – dere må ikke vandre fra menighet til menighet og ikke ta imot et kall. Mange gjør dette, og prøver kanskje å rettferdiggjøre det med at de leter etter en evig ledsager. Det finnes selvsagt passende sosiale sammenkomster for unge medlemmer av Kirken, og vi gjør alt vi kan for å oppmuntre dem. Deres viktigste motivasjon på søndagsmøtene skulle imidlertid ikke være å delta på en sosial sammenkomst. Sabbaten er en tid for å ta del i nadverden, yte tjeneste og opprettholde et forhold til biskopen – Herrens allmannelige dommer – som dere må snakke med for å få tempelanbefaling.

Ikke kom i samme stilling som en ung mann som nylig ba om et hastemøte med sin biskop fordi han ønsket å gifte seg i templet uken etter. Biskopen sa: «Hvem er du? Jeg har medlemskortet ditt, og jeg kjenner dine foreldre, men jeg har ikke sett deg siden du kom hjem fra din misjon. Jeg har ingen opptegnelse over at du har betalt tiende. Jeg vet at du ikke har tjent Herren i et kall. Jeg kan ikke gi deg en anbefaling. Kom tilbake til menigheten din. Utfør tjeneste og betal din tiende her, og la biskopen føle din ånd her. Om noen måneder kan vi i så fall snakke om en anbefaling.»

Da tempelvielsen ikke fant sted som planlagt var det vanskelig for alle, særlig biskopen. Men biskopen hadde rett.

Når jeg først er inne på dette, vil jeg komme med en anmodning til alle unge voksne i denne forsamling. De mest overarbeidede personene i Kirken er våre biskoper. Vær så snill ikke gjøre noe som legger noe til deres tunge byrde. Snakk med dem om en anbefaling, så klart, men ikke utsett det å få en anbefaling eller en kirkelig påtegning til dere flytter til en ny menighet, for så å gå til deres nye biskop i siste liten. Gjør dere dette, må han oppspore deres forrige biskop for å få bekreftet deres verdighet – noe som kan ta mye av hans tid. Ikke gjør deres utsettelse eller deres manglende planlegging til en ekstra byrde for en travel biskop.

Sabbatsdagen er annerledes

Jeg sa i begynnelsen at jeg ikke skulle snakke om det vi *ikke* skulle gjøre på sabbatsdagen. Jeg vil fokusere på de positive tingene vi *skulle gjøre* for å kunne motta de velsignelser som loves dem som holder sabbatsdagen hellig. Det begynner med å se på sabbatsdagen som noe grunnleggende annerledes.

Eldste Spencer W. Kimball har sagt: «[Sabbaten] er en dag til å tilbe Gud og gi uttrykk for at vi er Herren takknemlig og setter pris på ham. Det er en dag da vi dropper alle verdslige interesser og priser Herren i ydmykhet, for ydmykhet er begynnelsen til opphøyelse» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Spencer W. Kimball* [2006], 173).

Mange år senere, etter at eldste Kimball hadde blitt president Kimball, innførte Det første presidentskap den tre timer lange samordnede møteplanen vi fortsatt følger. Denne møteplanen, sa de, la ansvaret for en riktig overholdelse av sabbatsdagen over på de enkelte medlemmer og familier. Det første presidentskap sa at det ville bli mer tid til «personlig studium av Skriftene og til familiens studium av evangeliet. Andre passende aktiviteter på sabbaten, som f.eks. å styrke familieband, besøke syke og de som er bundet til hjemmet, tjene andre, skrive personlig historie og slektshistorie, utføre genealogi og misjonærarbeid, skulle planlegges nøye og gjennomføres» (Brev fra Det første presidentskap, 1. februar 1980).

I år har quorumene i Det melkisedekske prestedømme og Hjelpeforeningen studert president Spencer W. Kimballs læresetninger. I kapitlet med tittelen «Sabbaten – en fryd», leser vi følgende: «Sabbaten er en hellig dag da vi gjør ting som er av hellig og verdig karakter. Å avholde seg fra arbeid og adspredelse er viktig, men ikke tilstrekkelig. En riktig overholdelse av sabbaten krever at våre tanker og handlinger er oppbyggende, og dersom vi bare driver dank og ikke gjør noe som helst på sabbaten, bryter vi den» (*Læresetninger*, 173).

Budet krever konstruktiv handling på sabbaten. I tillegg inneholder det et bud for de seks andre dagene: «Seks dager skal du arbeide og gjøre all din gjerning» (2. Mosebok 20:9). Lediggjengere må merke seg dette!

Å ta del i nadverden er trolig den viktigste delen av å overholde sabbatsdagen. Nadverden er en av Kirkens ordinanser som vi er befalt å delta i hver sabbatsdag (se L&p 59:9-10). Når vi inngår og holder paktene i denne ordinansen, loves vi at «hans Ånd alltid kan være hos [oss]» (L&p 20:77).

Hvorfor er det viktig å alltid ha Hans ånd hos oss? Den hellige ånds oppgave er å vitne om Faderen og Sønnen og lede oss til sannhet. Dette vitnet er helt avgjørende for vårt personlige vitnesbyrd. Vi kan ikke ha et vitnesbyrd om Faderen, som er frelsesplanens opphavsmann, og Sønnen, som er vår Frelser, med

mindre vi mottar en bekreftelse fra Den hellige ånd. Alle medlemmer har Den hellige ånds *gave*, men det er helt nødvendig for å opprettholde et sterkt vitnesbyrd at vi verdig og på riktig vis tar del i nadverden hver sabbatsdag. Det er kun gjennom denne fornyelsen av våre dåpspakter at vi alltid kan ha Hans ånd hos oss.

Det er også Den hellige ånds oppgave å hjelpe oss å huske ting og lede oss til sannhet. Slik personlig åpenbaring er nødvendig for at vi skal kunne unngå farer, leve vårt daglige liv i harmoni med Herren og gå i retning av det han ønsker at vi skal bli.

Av alle disse grunnene er ukentlig tilstedeværelse på nadverdsmøtet og verdig og riktig deltakelse i nadverden, grunnleggende for vårt daglige religiøse liv.

Her føler jeg det passende å fortelle om en personlig opplevelse som har påvirket min tenkning rundt sabbaten. Mens jeg studerte juss for over 50 år siden, deltok jeg i en liten kollokviegruppe sammen med en medstudent som var ortodoks jøde. En fredag ettermiddag sa han at han måtte gå om han skulle rekke toget slik at han kunne komme hjem før sabbaten begynte ved solnedgang. Jeg fulgte ham til toget, og vi fortsatte våre studiesamtaler på veien.

Da vi nærmet oss stasjonen, kom samtalen inn på sabbaten. Jeg sa at jeg beundret hans trofaste overholdelse av sabbaten og fortalte at jeg heller aldri studerte på sabbaten. Han svarte: «Jeg studerer på sabbaten, men studiet blir ikke like effektivt som ellers fordi jeg ikke kan bruke blyanten til å streke under.» Han forklarte at blyanten var et verktøy, og at han ikke kunne bruke verktøy på sabbaten.

Jeg har ofte reflektert over våre ulike måter å overholde sabbaten på. Han hadde en rekke regler om hva han kunne og ikke kunne gjøre. Jeg prøvde å følge noen prinsipper. Jeg mente at jeg skulle arbeide hardt i seks dager i mitt arbeid, som var å studere juss, og at jeg derfor skulle avholde meg fra studentlignende arbeid på sabbaten.

Så dere ikke skal tro at jeg kritiserer min venn og hans tilnærming til sabbaten, må jeg tilføye at etter hvert som jeg har lært mer om ortodokse jøders overholdelse av sabbatsdagen, har jeg kommet til at deres praksis på mange måter overgår min egen og mange andre siste-dagers-helliges. For dem er sabbaten utelukkende viet å minnes Herren, tilbe ham og fryde seg over hans velsignelser til sitt folk. Sabbaten

er svært hellig. Familien kommer sammen. De går kanskje i synagogen, men «ellers vies sabbaten helt og holdent til familiens tid sammen, til å samtale, spise og studere Skriftene.» Foreldre nedkaller velsignelser over sine barn. I tillegg gjøres «ingen aktiviteter som kan dele opp familien eller på annen måte forstyrre dagens fred ... på sabbaten» (Jeffrey R. Chadwick: «The Jewish Sabbath», [ikke utgitt notat, 2007], 2-3).

«Kalle sabbaten en lyst»

Vi har utvilsomt færre regler enn de ortodokse jødene, men jeg undres over om vi kan måle oss med deres trofasthet når det gjelder de positive formålene med sabbatsdagen. Når jeg har reflektert over min egen overholdelse av sabbaten, tror jeg at jeg har vært langt mer effektiv når det gjelder det jeg *ikke har gjort* enn det jeg *har gjort*. I likhet med mange andre har jeg ikke vært så effektiv når det gjelder å anvende læresetningene i Skriftene til å gjøre ting som ville ha gjort sabbaten til det profeten Jesaja kalte «en lyst, ... Herrens hellige dag» (Jesaja 58:13).

Vi leser følgende i Jesaja kapittel 58:

«Når du holder din fot tilbake på sabbaten, så du ikke driver ditt yrke på min hellige dag, og du kaller sabbaten en lyst, kaller Herrens hellige dag ærverdig, og du ærer den, så du ikke går dine egne veier, ikke gjør din gjerning eller fører tomt snakk -

da skal du glede deg i Herren, og jeg vil la deg fare fram over landets høyder og la deg nyte Jakobs, din fars arv. For Herrens munn har talt» (Jesaja 58:13-14).

Hva kan enkeltpersoner og familier gjøre for å gjøre sabbaten til «en lyst»? Hva kan vi gjøre for å øke vår tro på Jesus Kristus og styrke våre familier gjennom overholdelse av sabbatsdagen?

For fjorten år siden publiserte Det første presidentskap en uttalelse som oppfordret alle siste-dagers-hellige til å «holde denne helligdagen unntatt fra verdslig aktivitet og konsentrere seg om å innta en holdning med tilbedelse, takksigelse, tjeneste og familierelaterte aktiviteter som passer på sabbatsdagen» (se *Ensign*, jan. 1993, 80).

Vi skulle bruke sabbatsdagen til åndelig fornyelse. Vi skulle, slik president Kimball sa, «måle den enkelte sabbatsaktivitet med tilbedelsens målestokk» (*Læresetninger*, 176). Han forklarte: «På hebraisk betyr *Sabbath* "hvile". Det innebærer stille ro, fred i sinn og ånd.

Det er en dag til å kvitte seg med selviske interesser og aktiviteter som opptar oss» (*Læresetninger*, 173).

Han ga også sin tilslutning til en sabbatsaktivitet av spesiell interesse for denne gruppen. «Det er,» sa han, «... en dag for en riktig og passende kurtise» (*Læresetninger*, 175). Jeg vil understreke ordet *passende*.

Sabbaten er også en tid hvor familien kan være sammen og styrke de familiebånd som står sentralt i evangeliet. President Kimball sa: «Ta tid [på sabbaten] til å være sammen som familier for å snakke med hverandre, studere Skriftene, besøke venner, slektninger og syke og ensomme. Dette er også en utmerket tid til å arbeide med deres dagbøker og genealogi» (*Læresetninger*, 173).

President Joseph F. Smith forkynte et viktig prinsipp om familien og sabbaten. I tillegg til å delta på Kirkens møter, sa han, «vil jeg for min del gjerne mellom møtene få anledning til å sette meg ned hjemme sammen med familien og samtale med dem, prate med dem, besøke dem og bli bedre kjent med dem. Jeg vil gjerne få anledning til å bruke så mye tid som mulig på sabbaten til dette, til å bli kjent med mine barn, holde kontakten med dem og holde dem i kontakt med Skriftene, samt tenke på noe annet enn moro, vitser, latter og munterhet og slikt» (i James R. Clark, red.: *Messages of the First*

Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 6 bind [1965-75], 5:17-18).

Jeg vil be dere unge voksne, gifte som enslige, om å gjøre sabbaten til en familiedag. Ikke spre dere rundt på forskjellige fornøyer som skiller familien. Tilbe, studer, samtal og gled dere sammen. Gjør sabbaten til «en lyst, ... Herrens hellige dag. Da,» lovet Jesaja, «skal du glede deg i Herren, og jeg vil la deg fare fram over landets høyder og la deg nyte Jakobs, din fars arv. For Herrens munn har talt» (Jesaja 58:13-14).

Mine kjære brødre og søstre, dette er Jesu Kristi Kirke. Vi er barn av himmelske foreldre. Vi er satt her på jorden i en hensikt, og denne hensikten leder oss mot evige familieforhold, som vi har snakket om. I tid eller i evighet vil hver eneste av vår himmelske Faders mest utsøkte velsignelser bli deres hvis dere holder hans bud. Ett av hans bud er å holde sabbatsdagen hellig. Når vi gjør det, fungerer vi bedre både fysisk og åndelig. Vi går raskere fremad på veien som fører til evig liv, noe Gud vår evige Fader har fortalt oss er «den største av alle Guds gaver» (L&P 14:7). Jeg vitner om at disse ting er sanne, og nedkaller hans velsignelser over dere, mine flotte unge venner, i Jesu Kristi navn. Amen.